

Wat het werkelijk betekent

ALS EEN JOOD IN JEZUS GELOOFT

ISRAËL EN DE HOUDING VAN DE GEMEENTE

Een Bijbels onderzoek

NEWTONS FASCINATIE VOOR SALOMO'S TEMPEL

In Memoriam

Arie Pellegrom

* 07-09-1951 + 15-09-2019

*"Gezegend is de man die op
de Heer vertrouwt wiens
vertrouwen de Heer is."*

Jeremia 17:7

Op zondag 15 september j.l. heeft de Heere onze broeder en vriend Thuisgehaald. We zijn geschokt door dit plotselinge heengaan van Arie. Hij was de vertaler van ons blad "Nieuws uit Israël." Jaren daarvoor vertaalde hij onze beide bladen en was ook altijd aanwezig op de bijeenkomsten van Norbert Lieth om de vertaling op zich te nemen. Later heeft Raphi Roos deze taak op zich genomen. Met grote toewijding en passie heeft hij de vertaling altijd voor ons verzorgd. We hebben Arie altijd gekend als een man van weinig woorden, maar met een geweldige kwaliteit in zijn werk. We zijn hem, maar bovenal de Heere, dankbaar voor zijn capaciteiten die hij in dienst van Zijn Heer en meester mocht stellen. Zijn vertalingen vloeiden voort uit een aardse missie. Bij de Vader is dat niet meer nodig, daar spreken we maar één taal en daar zien we Jezus! Voor Arie is geloven aanschouwen geworden.

We bidden zijn vrouw Christel en de familie, Gods onmisbare Zegen en Zijn vertroosting toe. Dinsdag 24 september j.l. hebben we Arie naar zijn laatste rustplaats begeleid om daar straks met een vernieuwd lichaam te mogen opstaan, want Maranatha, Jezus komt!

Bestuur en alle werkers van ons wereldwijde zendingswerk Middernachtsroep

GELIEFDE VRIENDEN VAN ISRAËL

4 **BIJBEL:** Mozes lezen, Jezus zien: wat het werkelijk betekent als een Jood in Jezus gelooft.

7 **BIJBEL:** Heeft de Gemeente van Jezus een verantwoordelijkheid voor Israël?
DEEL 6: Israël en de houding van de Gemeente.

KORTE BERICHTEN

8 Politiek

9 Wetenschap

11 Maatschappij

ACHTERGRONDINFORMATIE

13 Oorlogstrommels

14 Israëlische Arabieren en IS

15 Israël, Hamas en de gelden uit Qatar

16 Woningen voor Palestijnen

18 BDS, de crisis en de democraten van de VS

19 Newtons fascinatie voor Salomo's tempel

21 "Kerk van de Apostelen" ontdekt

Vóór de verkiezingen in Israël plaatste professor Novel, een partijloze burger, een videoclip op internet, waarin hij de vraag opwierp die voor Israëls burgers het eigenlijke en meest belangrijke verkiezingsbesluit is, namelijk: Wat voor een staat willen wij in de toekomst zijn?

Als eerste bracht hij naar voren dat in het gebied dat tussen de Middellandse Zee en de Jordaan ligt – dat wil zeggen, in het historische land Israël, met het West-Jordaan-land, Gaza en Golan – 6,6 miljoen Joden en 6,8 miljoen Arabieren wonen. Verder maakte hij dan duidelijk dat de beslissing over wat voor land Israël in de toekomst wil zijn, tenslotte bij de kiezers ligt.

Wil Israël een door Joden gedomineerde staat zijn die heel het gebied van het historische land omvat en daarmee over een Arabische meerderheid heerst, die voor het merendeel geen Israëlisch burgerschap bezit? Dat is het streven van uiterst rechts in Israël.

Of moet er een democratische staat op heel het gebied van historisch Israël ontstaan, waarin Joden en Arabieren dezelfde rechten hebben? Dat is het streven van uiterst links en enkele Arabieren. Wat dat te betekenen heeft, moet bij de bovengenoemde demografische verhoudingen voor iedereen duidelijk zijn.

Of moet Israël een Joodse en democratische staat zijn en blijven met een duidelijke Joodse meerderheid? Als dat zo is, dan betekent dat, volgens Novel: Israël moet afzien van de droom van "heel het land Israël". Dat zal weliswaar werkelijk pijnlijk worden, maar de Israëli's moeten beslissen, omdat het onmogelijk is, zoals men in een spreekwoord zegt: de koek verdelen en hem tegelijkertijd helemaal te willen behouden. Zo gezien is het om het even hoe het verkiezingsresultaat uit zal pakken. Bij de vorming van een regering blijft namelijk nog steeds de belangrijke vraag en daarmee de beslissing, wat voor een staat Israël in de toekomst wil zijn.

Professor Novel vond echter dat nog steeds de optie open blijft om niet te beslissen en de zaak voor zich uit te schuiven, zoals de huidige regering het tot nu toe gedaan heeft. Maar daarmee zou Israël zich aan het gevaar blootstellen dat uiteindelijk anderen voor het land beslissen. Verder voegde hij er aan toe dat deze verkiezingen waarschijnlijk de noodlottigste in de geschiedenis van Israël zouden kunnen zijn, want het gaat er tenslotte om, te beslissen welke weg Israël in de toekomst in moet slaan. In zijn videoclip legde hij de drie verschillende mogelijkheden uit en wees klip en klaar op de gevolgen van de huidige uitkomst van de verkiezingen.

Hij maakte ook duidelijk dat het een valse hoop is, te denken dat de Palestijnen tenslotte zullen emigreren en het land verlaten. Zij zullen in het land blijven, zoals ook de Joden zullen blijven. "Wij moeten de realiteit onder ogen zien", zei de professor, "en op grond van de realiteit onze beslissingen nemen".

Op ironische toon merkte hij tenslotte op dat hij ervan overtuigd is dat er ondanks al de genoemde moeilijkheden een weg is om de problemen te overwinnen, namelijk de kop in het zand steken, zoals de struisvogel doet wanneer er gevaar dreigt.

Voor ons blijft het hopen en bidden dat er, ondanks de vastgelopen situatie, een regering tot stand komt die in staat is goede keuzes te maken in de komende belangrijke beslissingen.

In deze verwachtingsvolle hoop groet ik u hartelijk met shalom, omdat wij mogen weten dat de Hoeder van Israël sluimert noch slaapt, uw

Amichai Eliazar

Mozes lezen, Jezus zien:

Door Seth. D. Postell, Eitan Bar, Erez Soref

Sinds een maand is het boek “Moses lesen, Jesus sehen” bij uitgeverij Mitternachtsruf verkrijgbaar. Waarom dit boek zo belangrijk is, verklaren de auteurs in de inleiding:

Wij beginnen dit boek met de eerlijke bekentenis van drie Israëliisch-Joodse volgelingen van Jeshua (Jezus): Jood zijn is niet gemakkelijk! Een Joodse volgeling van Jeshua te zijn is zelfs nog gecompliceerder. Als Joden hebben wij wereldwijd met groeiend antisemitisme te maken. Als Messiaanse Joden worden wij dikwijls door onze eigen families afgewezen. In de Joodse gemeenschap zeggen onze geestelijke leiders dat wij niet langer Joods zijn, wanneer wij in “deze man” geloven. Binnen het lichaam van de Messias worden wij dikwijls verkeerd begrepen door onze niet-Joodse broeders en zusters, die waarschijnlijk niet de geringste notie hebben van onze serieuze identiteitsproblemen – problemen waar niet-Joodse gelovigen in de regel niet mee te maken krijgen.

Identiteitsproblemen waar de vroege gemeente mee te worstelen had, waren van een totaal ander gehalte. Daar het Messiaanse geloof van Joodse oorsprong was, was het voor hen een uitdaging toen aan de vroege Messiaanse gemeenschap gelovigen uit de naties toegevoegd werden. Het allereerste kerkconcilie (Hnd. 15) hield zich er mee bezig hoe niet-Joden in een kern van door het Jodendom gevorm-

de gelovigen en hun gemeenschap pasten. Zij kwamen tot het besluit dat niet-Joodse gelovigen de wet niet hoefden te houden (hoewel vandaag veel niet-Joodse christenen zich serieus afvragen of hun liefde voor de Joodse Heiland door het houden van de wet tot uitdrukking moet komen of niet).

Maar hoe zit dat dan met Joodse gelovigen in Jeshua? Gaat Handelingen 15 er niet van uit dat Joodse gelovigen nog steeds de wet houden? In Handelingen 21:23-14 spant Paulus zich in om eens en voor altijd te bewijzen dat hij “de wet” houdt. Jeshua zegt: “Wie dan een van deze geringste geboden afschaft en de mensen zo onderwijst, zal de geringste genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen; maar wie ze doet en onderwijst, die zal groot genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen” (Mt. 5:19). Onze Messias zegt: “Daarom, al wat zij (de Schriftgeleerden en Farizeeën) u zeggen dat u in acht moet nemen, neem *dat* in acht en doe *het*” (Mt. 23:2-3). Mozes deelt ons mee dat de geboden van de wet eeuwig zijn (bijv. Ex. 12:14, 17, 24, 27:21, 28:43, 29:9, 28, 30:21, 31:16). Discussie gesloten! In gehoorzaamheid aan onze rabbi Jeshua en onze leraar Mozes en het voorbeeld van de

wat het werkelijk betekent als een Jood in Jezus gelooft

➔ Jood zijn is niet gemakkelijk! Een Joodse volgeling van Jeshua te zijn is zelfs nog gecompliceerder.

apostel Paulus volgend moeten Joodse gelovigen als goede en trouwe Messiaanse Joden de wet gehoorzamen.

Hoewel de logica van het voorgaande gedeelte overtuigend is, hebben wij nog steeds een groot probleem om dit uit te leggen. Waarom? Hoe duidelijk deze teksten ook mogen zijn, andere nieuwtestamentische passages doen ons geloven dat wij niet langer “onder de wet” staan. De apostel Paulus zegt bijvoorbeeld dat de wet toegevoegd werd aan vroegere beloften van God, niet om die te vervangen, maar om ons als leermeester te dienen, die ons naar de Messias leidt (zie Gal. 3:1-24). Maar nu, nu de Messias gekomen is, “zijn wij niet meer onder een leermeester” (Gal. 3:25). Paulus zegt bovendien: “Laat dan niemand u blijven oordelen inzake eten en drinken of op het stuk van een feestdag, nieuwe maan of sabbat, dingen, die slechts een schaduw zijn van hetgeen komen moest, terwijl de werkelijkheid van Christus is” (Kol. 2:16-17 NBG). De schrijver van de Hebreeënbrief maakt heel duidelijk dat Jeshua’s priesterschap een verandering van de wet vereist, daar Hij geen nakomeling van Aä-

ron is en niet uit de priesterlijke stam van Levi komt: “Als het priesterschap verandert, vindt er immers ook noodzakelijkerwijs een verandering van de wet plaats” (Hebr. 7:12). Hij deelt ons verder mee dat het door de wet voorgeschreven vormen van aanbidding een beeld en een voorafschaduw zijn van betere en volmaakter dingen (Hebr. 8:5, 10:1). Het is haar bedoeling om op een beter verbond te wijzen, daar het vroegere met het sluiten van het Nieuwe Verbond “verdwenen” is (werd voor verouderd verklaard) (Hebr. 8:6-13).

Een eerste stap in de richting van een eensgezindheid in dit vraagstuk houdt in: een ootmoedig en eerlijk erkennen dat als er onder gelovigen geen discussie over de rol van de wet plaats zou vinden, dan zou het hier gaan om een eenvoudige en simpele zaak. Het is nu eenmaal een feit dat de uitlegging van de Schrift geen honderd procent nauwkeurige wetenschap is, ook wanneer wij Bijbelse uitspraken, die tegengesteld zijn aan ons standpunt, meestal proberen te verklaren (of weg te verklaren). Er zullen nog steeds gelovigen aan beide kanten van de discussie staan die

hun best doen om te begrijpen, waarom anderen aan de andere kant de “duidelijke waarheid” niet erkennen.

Wij willen beginnen met uit te spreken dat wij gezonde en degelijke meningsverschillen oprecht erkennen. Het is ons duidelijk dat niet iedereen instemt met hetgeen wij over de betekenis van de Thora en de toepassing van de wet die daarin te vinden is te zeggen hebben. Wij zouden dit boek niet geschreven hebben, wanneer wij zouden geloven dat over dit thema alles al gezegd is. Wij denken dat dit boek een unieke bijdrage levert aan de discussie.

Veel mensen lezen de Thora door de bril van het rabbijnse Jodendom dat de Thora als wetboek ziet: de Thora volgen betekent, de geboden van het Sinaitische verbond houden. Met deze wijdverspreide vooronderstelling zijn wij het niet eens. In plaats daarvan vertegenwoordigen wij de these dat de Thora (Genesis tot Deuteronomium) de betekenis heeft van een historisch verslag waarbij duidelijk wordt dat zij Israël moest leiden door het breken van de wet heen en uiteindelijk tot de Messias, Die, zoals Mo-

zes zijn lezers verzekert, in de laatste dagen komen zal. De Thora trouw te volgen betekent volgens ons, in Jeshua te geloven (zie Joh. 5:39-47). Deze these verdedigen wij door meerdere kernpassages in de Thora te bekijken.

In het eerste hoofdstuk onderzoeken wij de inleiding (Gen. 1-11) en het slot (Deut. 29-34) van de Thora. Wanneer wij naar het begin en het einde van de Thora kijken, erkennen wij, zoals Mozes voorspelde, dat Israël in de toekomst de wet zal breken en later in ballingschap zal gaan, voordat zij in het beloofde land komen. Daarom kon het niet het belangrijkste doel van Mozes zijn geweest, toen hij de Thora schreef, dat hij Israël daardoor een aanleiding gaf om de wet te breken, maar hij leidde hun er juist doorheen en daar bovenuit.

In het tweede hoofdstuk bekijken wij, hoe op de berg Sinai de wet gegeven werd (Ex. 19:1 tot Num. 10:10) – het verslag van de tocht door de woestijn tot aan de berg Sinai (Ex. 15:22 – 18:27) en dan weer daar vandaan (Num. 10:11 – 36:13). Wij erkennen een directe relatie tussen de wetgeving en het instorten van het geloof in Israël, hetgeen de dood tot gevolg had (zie Rom. 7:9-10). Dit materiaal levert nog verdere bewijzen dat Mozes de Thora niet alleen maar schreef om ons naar de wet te leiden, maar er doorheen en er bovenuit.

In het derde hoofdstuk laten wij zien, waar de Thora dan op aanstuurt als het niet de wet is: Zij heeft de Messias tot doel. Wij bestuderen teksten die over “de laatste dagen” spreken en beweren dat zij het absolute doel duidelijk laten zien, waarom Mozes de Thora geschreven heeft: Om ons door Israëls breken van de wet heen naar de Messias te leiden in de laatste dagen.

Hoofdstuk 4 stelt ons de scheppingsopdracht voor, Gods model om te zegenen, wat duidelijk wordt in de geschiedenis van Adam en Eva. Wij zien Adam als Gods eerste prototype van koning en priester, die Zijn bedoeling met schepping van de mensheid verduidelijkt.

Hoofdstuk 5 brengt ons bij de stromen van Babylon. Adam ervaart de consequenties van zijn ongehoorzaamheid in de vorm van een verbanning naar het Oosten, dat wijst op Israëls latere ballingschap. Hoe kunnen Adam/Israël hun ongehoorzaamheid overwinnen en

weer hersteld worden voor de zegeningen die God voor hun bedoeld heeft?

In de hoofdstukken 6 tot 8 houden wij ons bezig met drie uitgekozen poetische gedeelten in de Thora, die laten zien hoe de scheppingsopdracht tenslotte weer hersteld wordt door een bijzondere Persoon uit een speciale afstammingslijn en hoe Deze Zijn vijand de kop zal vermorzelen.

Hoofdstuk 9 beantwoordt de vraag: Wat is dan het doel van de wet? (Gal. 3:19), doordat het ons zes gefundeerde functies van de wet voor ogen stelt: de wet als leermeester, voorafschaduw, theologie, liefde, wijsheid en aanklager.

Hoofdstuk 10 maakt het ons mogelijk om de archaische en dikwijls bizarre wetten te begrijpen die zich onder de 613 aan de berg Sinai gegeven geboden bevinden.

Dat leidt ons naar hoofdstuk 11, waar wij vaststellen dat het onmogelijk is de Mozaïsche wet te houden. Wij erkennen dat het houden ervan onmogelijk werd en hoe de wijze rabbi's op deze identiteitscrisis reageerden. Bovendien zullen wij bijzondere aandacht besteden aan de “mondeling overgeleverde wet”.

In hoofdstuk 12 onderzoeken wij wat het betekent om een Messiaanse Jood te zijn en welke relatie wij tot de wet en tot de Joodse traditie hebben. Ter afsluiting vatten wij onze conclusies samen en stellen de lezer voor een laatste uitdaging.

Voordat wij onze studie officieel beginnen, willen wij nog de bedoeling van dit boek duidelijk maken. Ten eerste hebben wij dit boek geschreven om de relatie van gelovigen tot de wet aanschouwelijk te maken. Met de snel groeiende Messiaanse beweging sinds de jaren '70 van de vorige eeuw zijn meer en meer gelovigen zich bewust geworden van twee eenvoudige, maar diepgaande feiten: 1) Jezus was een Jood; 2) wij kunnen het Nieuwe Testament niet verstaan zonder het Oude Testament zorgvuldig te bestuderen. Deze beide ontdekkingen hebben ertoe geleid dat een toenemend aantal Joodse en niet-Joodse gelovigen worstelen met vragen ten opzichte van hun verhouding tot de wet.

Ten tweede hebben wij dit boek geschreven om duidelijk te maken in hoeverre Jeshua het doel van de Thora is. Enkele mensen hebben voldoende aan een paar Nieuwtestamentische

verzen: “Want als u Mozes geloofde, zou u Mij geloven; want hij heeft over Mij geschreven” (Joh. 5:46). “Want het einddoel van de wet is Christus, tot gerechtigheid voor ieder die gelooft” (Rom. 10:4). Terwijl wij de waarheid van deze verzen bevestigen, geloven wij dat iedere gelovige verplicht is om de Schriften dagelijks te onderzoeken om uit te vinden, waarom deze dingen zo zijn (Hand. 17:11). Om te zeggen dat Jezus het doel van de Thora is, is één ding, maar het aan de hand van de Thora te bewijzen, een heel ander.

In de Thora bevinden zich slechts een handvol Messiaanse profetieën (Gen. 3:15, 49:8-12, Num. 24:7-9, 17-19, Deut. 18:15). Wanneer onze conclusie over het doel van de Thora slechts een wiskundige vraag zou zijn, dan zouden we gemakkelijk tot de conclusie kunnen komen dat de wet het doel van de Thora is. Er zijn slechts zeer weinig en verspreide aanwijzingen over de Messias, terwijl de verzen die over de wet gaan ongeveer de helft van de Thora uitmaken. Van begin tot einde vertelt de Thora echter een unieke geschiedenis, niet alleen maar in een paar verstrooide verzen, maar in haar diepste wezen. Wanneer wij de vertelstructuur van de Thora onderzoeken met haar vele parallel lopende lijnen van behandeling en weerkerende thema's, zijn er aanwijzingen te vinden die consequent en onbetwistbaar wijzen op de Messias en op het feit dat wij Hem nodig hebben.

Hier zijn allen welkom. Tot de lezers van dit boek behoren hopelijk ook Joodse en niet-Joodse personen die in Jeshua als de beloofde Messias geloven, maar ook mensen die dit geloof nog niet delen. We wensen allen toe dat zij veel ontdekkingen zullen doen. Het is onze oprechte verwachting dat zij aan het einde van het boek voldoende en overtuigende bewijzen hebben om met Filippus en de auteurs van dit boek te kunnen zeggen: “Wij hebben Hem gevonden over Wie Mozes in de wet geschreven heeft, en ook de profeten, namelijk Jezus, de zoon van Jozef, uit Nazareth (Joh. 1:46). ■

Uittreksel uit: *Moses lezen, Jesus sehen*, Seth D, Postell, Eitan Bar, Erez Soref, pag. 27-36. Verkrijgbaar bij uitgeverij Mitternachtsruf! Bestelnr.: 180150.

Heeft de Gemeente van Christus **VERANTWOORDELIJKHEID VOOR ISRAËL?**

Wat is de opdracht van de Gemeente met betrekking tot het Joodse volk? Een Bijbels onderzoek.

Deel 6:
**ISRAËL EN
DE HOUDING VAN DE
GEMEENTE.**

Door Johannes Pflaum

In Romeinen 9 tot 11 moet Paulus ingaan op een verkeerde houding van gelovigen ten opzichte van Israël en de daarmee verbonden hoogmoed. Hij waarschuwt ervoor om zichzelf te verheerlijken en te verheffen boven Israëls onboetvaardigheid. Alles is Gods genade: de redding van de naties die eens niet-Zijn volk waren en niet naar Hem gevraagd hebben, precies zoals de uiteindelijke redding van Israël.

In dit verband spreekt Paulus vanaf Romeinen 11:17 over de olijfboom en de wortel, waaruit de natuurlijke takken weggebroken werden. Dat maakt weer duidelijk dat een Jood niet automatisch gered is. En dan spreekt hij over de wilde twijgen die geënt werden: de mensen uit de naties die tot geloof in Jezus komen.

De olijfboom staat voor Israël. Via Israël vloeien de Goddelijke beloften, begint Gods heilsplan zich te ontploegen. Het heil is uit de Joden, zoals de

Heere Jezus in Johannes 4 zegt. En God zal Zijn Woord houden, doordat Hij alle, nog uitstaande beloften voor Israël vervullen en Zijn volk redden zal.

Wanneer wij dat erkennen, vervult ons dat met diepe dankbaarheid voor dat, wat de Heere al door Zijn volk Israël gewerkt heeft en nog werken zal. Ook wanneer wij weten dat het volk vandaag nog niet gered is, maar zich in een andere toestand bevindt.

Vanuit deze dankbaarheid te leven, wat onze Heere door Zijn volk bewerkt heeft en dat wij zelf deel krijgen aan de beloften, behoort tot de verantwoordelijkheid en tot de opdracht van de Gemeente van Christus.

Geënt worden op de edele olijfboom betekent nu niet, dat wij Joods moeten worden. Velen verstaan dat helaas verkeerd. Ook niet dat het religieuze Jodendom, het houden van Oudtestamentische feesten of dergelijke dingen, een betere weg zou zijn om Jezus te volgen.

Veeleer moeten wij ons er van bewust zijn – en vol dankbaarheid – dat wij door de Heere Jezus als Gemeente deel hebben gekregen aan de beloften die aan Israël gegeven werden en die door dit volk heen stromen.

De wortel is Christus Zelf. Dat lezen wij zowel in Romeinen 15:12 alsook in Openbaring 5:5 en andere tekstplaatsen. Christus is de Wortel en Israël de olijfboom. Met andere woorden: Niet Jezus is er ter wille van Israël, maar Israël is er met het oog op Jezus. Hij is het centrum. Hij is het Hoogtepunt waar alle voorrechten van Israël, die Paulus in Romeinen 9:4-5 noemt, op uitlopen. En als Gemeente van Christus zijn wij dankbaar voor dat wat de Heere door Zijn volk gewerkt heeft en ons geschonken heeft en ook nog schenken zal. Het gaat om Zijn eer. En tenslotte zal ook het woord uit Johannes 10:16 in vervulling gaan dat het geredde Israël en de Gemeente van Christus één volk met één Herder zal zijn. ■

POLITIEK

OMSINGELD EN TOCH NIET WEERLOOS

Als men het nauwkeurig bekijkt, dan ligt Iran allang vlak voor Israël's voordeur: Hij heeft zich in Syrië gevestigd, opereert in Libanon via zijn handlangers Hezbollah, is betrokken in de Sinai en trekt ook in de Gazastrook steeds meer aan de touwtjes. Zelfs in Jordanië probeert Iran voet aan de grond te krijgen. Dat er nog meer lussen om Israël getrokken worden toont de situatie in Jemen. Maar niet alleen door deze situatie groeien de bedreigingen voor Israël. Met het oog op de toenemende spanningen tussen Iran en de westerse machtsblokken liet het Ayatollah-regime opnieuw horen: "Als de VS de Islamitische Republiek aanvalt, dan zal Israël binnen 30 minuten vernietigd worden." Zoals gewoonlijk reageerde de Israëlische premier Netanyahu prompt. Staande voor een supermodern F-35-gevechtsvliegtuig zei hij: "Laat niemand vergeten dat deze gevechtsvliegtuigen ieder gebied in het Nabije Oosten kunnen bereiken, ook Iran." En als reactie op de opmerkingen van Hezbollah leider sjeik Hassan Nasrallah, die bij de 13^e herdenking van de Tweede Liba-noorlog zei dat zijn troepen de volgende keer Israël "aan de rand van een vernietiging" zou brengen, reageerde Netanyahu dat Israël een "gigantische militaire aanval" zou uitvoeren, niet alleen tegen de Hezbollah, maar ook tegen de Libanon, als zij die plannen niet zouden loslaten. **AN■**

HOLLAND EN ZWITSERLAND NEMEN EEN EENSLUIDENDE BESLISSING

Israël probeert allang de wereld te overtuigen van het feit dat de hulporganisatie van de VN voor de Palestijnse vluchtelingen geenszins alleen maar humanitaire hulp verleent, maar ook betrokken is bij twijfelachtige transacties. De VS onder leiding van president Trump hebben de betalingen ter hoogte van 360 miljoen US-Dollars al in 2018 ingehouden, zodat de organisatie ongeveer een derde minder inkomsten heeft. Wat Israël niet kon bewerkstelligen met hun argumenten, verwezenlijkten de medewerkers van de UNRWA, die uit westerse landen afkomstig zijn. De UNRWA, die ongeveer 5,4 miljoen Palestijnen verzorgt, verschaft werk aan 30.000 medewerkers, meest Palestijnen. Een intern onderzoek van de VN liet zien dat de leiding van de UNRWA zich schuldig maakte aan wangedrag, zoals seksueel overschrijdend gedrag, vriendjespolitiek, discriminatie en misbruik van machtspositie. Tegen deze achtergrond verklaarde Zwitserland, dat de betaling van 2019 reeds overgemaakt heeft (22,5 miljoen US-dollar), dat zij hun betaling voor 2020 stopzetten. Kort daarna kondigde Nederland aan dat zij de jaarlijkse betaling aan de UNRWA ter hoogte van 14,5 miljoen US-dollar eveneens stopzetten als men van de VN geen "tevredenstellende antwoorden op de beschuldigingen in het kader van dit onderzoek ontvangt". **AN■**

BUITENGEWONE DELEGATIE OP BEZOEK IN ISRAËL

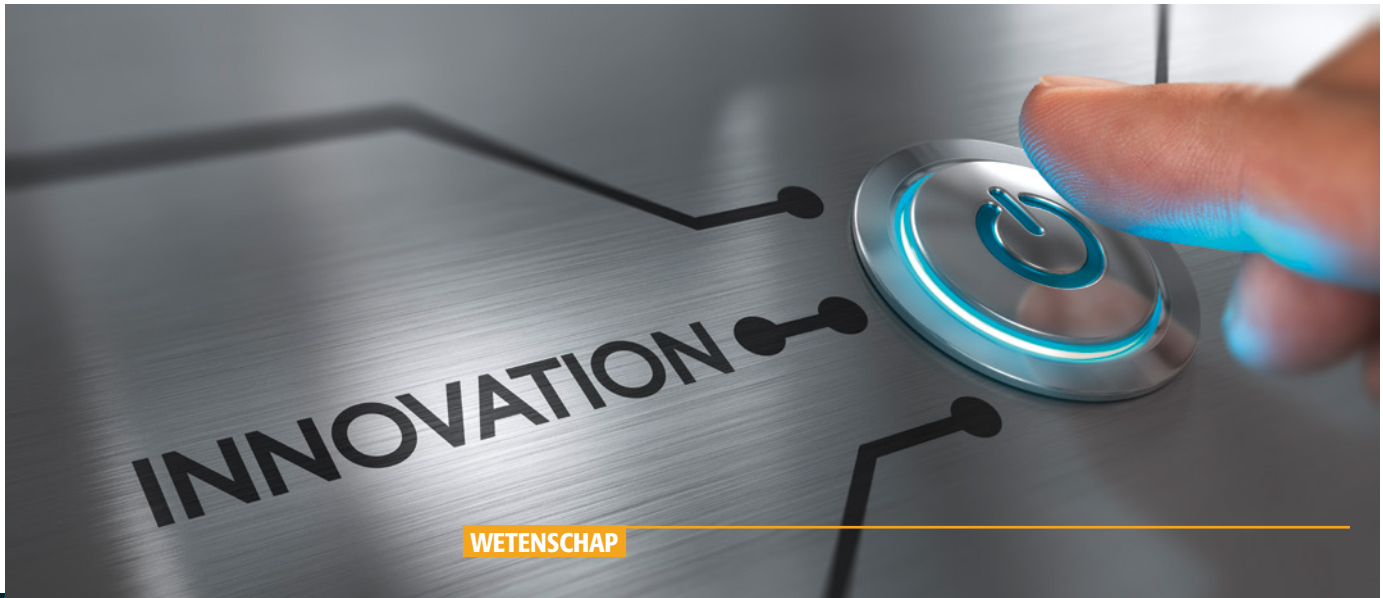
Zij kwamen op uitnodiging van het Israëlische ministerie van Buitenlandse Zaken. Dat bij deze vertegenwoordigers van de media ook journalisten uit Egypte en Jordanië aanwezig waren is niet ongevoel, want herhaaldelijk organiseert de staat Israël zulke bezoeken om bij de professionele pers de uitgesproken standpunten over Israël te corrigeren. Nieuw was dat er in de zomer van 2019 ook delegaties bij waren uit Saudi-Arabië en Irak. Nauwelijks een maand nadat de door de VS georganiseerde economische top in Bahrein had plaatsgevonden is dat een bevestiging dat de verhoudingen in het Nabije Oosten aan het veranderen zijn. Bovendien onderstreepte dit het standpunt van de Israëlische regering, die onderscheid wil maken tussen het vredesproces met de Palestijnen en de "verdieping van onze betrekkingen met de gematigde Arabische wereld". De Arabische vertegenwoordigers van de media bezochten niet alleen het Holocaust Museum Yad Vashem, maar ook de Knesset. In het Israëlische parlement bracht een lid van de delegatie naar voren dat zijn vooringenomen standpunten over de staat Israël door het bezoek veranderd waren en men eigenlijk slechts kan hopen "dat honderden mensen uit onze landen Israël gaan bezoeken om thuis te berichten wat ze gezien en ervaren hebben." **AN■**

Het profiel van Mahmoud Saud op Twitter

PALESTIJNEN VALLEN SAUDISCHE GAST VAN ISRAËL AAN

De rechtenstudent en blogger Mahmoud Saud uit Saudi-Arabië, die in Israël was als lid van een delegatie, werd tijdens zijn bezoek aan de tempelberg in Jeruzalem, die voor deze moslim geldt als derde heilige plaats van zijn godsdienst, door Palestijnen die daar baden bespuugd en uitgescholden. Het geweld werd voortgezet in de oude stad. Palestijnen die woedend zijn over de “normalisering met de Zionistische vijand” gooiden daar zelfs plastic stoelen naar de Saudische gast. De blogger onthield zich van commentaar. Anders dan het Israëlische Ministerie van Buitenlandse Zaken: “Wij veroordelen het geweld dat sommige Palestijnen gebruikten tegen de Saudi-Arabische vertegenwoordiger van de pers die naar Jeruzalem kwam om een brug te slaan naar vrede en onderling begrip. Op een afschuwelijke manier wordt deze heilige plaats misbruikt als politiek instrument”. **AN■**

PRIMEUR: ISRAËL WORDT VOOR DE EERSTE KEER GERANGSCHIKT ONDER DE TIEN MEEST INNOVATIEVE LANDEN TER WERELD

De Verenigde Naties hebben een overvloed aan commissies die competent zijn op de meest uiteenlopende gebieden. Daar valt o.a. de Organisatie voor Wereldwijd Intellectueel Eigendom (*World Intellectual Property Organization*, WIPO) onder die aan het einde van de zomer de jaarlijkse classificering publiceert van de meest innovatieve landen. In 2019 werden 129 landen aan de hand van 80 indicaties geëvalueerd. Als men de rangorde van Israël bestudeert, dan lijkt de weg die dat land alleen al in de laatste jaren heeft afgelegd op een bliksemsnelle opmars. In 2016 kwam Israël op plaats 21, in 2017 hebben zij zich opgewerkt tot plaats 17, in 2018 tipte men met de 11de plaats aan de wereldwijde top van de meest innovatieve landen en in 2019 kan men juichen: Nu telt Israël onder de tien wereldwijd toonaangevende landen. Aanvoerders op de lijst zijn Zwitserland, Zweden en de VS. Op de vierde tot en met negende plaats staan Nederland, Groot-Brittannië, Finland, Denemarken, Singapore en Duitsland. Zoals in deze index te zien is, kan Israël in het bijzonder trots zijn op zijn baanbrekende innovaties in de gezondheidszorg. **AN■**

BERICHT UIT DE OECD: ISRAËL IN AGRARISCHE TECHNOLOGIE WERELDWIJD AAN DE TOP

Voor velen zal dit loflied op de innovatiesmeden van Israël overbodig zijn. Maar voor Israël is dit niet alleen een bron van trots en een betekenisvolle factor voor de economie, maar ook een soort rugdekking van het bestaan van de Joodse staat binnen de gemeenschap van de naties. Des te trotser is het land, als lid van de zonder meer exclusieve club van lidstaten van de Organisatie voor Economische Samenwerking en ontwikkeling (OECD) dat het een lof wordt toegezwaaid. In een bericht over de agrarische politiek van zijn lidstaten vermeldt de OECD in het bijzonder de maatregelen van de Israëlische regering, die de regelgeving in de agrarische sector reduceren, de transparantie verhogen en bovendien een veelomvattende voorbereiding bevatten met het oog op de klimaatveranderingen. Bovendien er de nadruk op gelegd dat de Israëlische regering zich op uitstekende wijze inspant voor steun aan de boeren van het land en met investeringen bijdraagt aan een “efficiënte en duurzame agrarische politiek.”

AN■

DANKZIJ ISRAËLISCHE THERAPIE: MINDER LITTEKENS NA BORSTKANKER-OPERATIE

Het overwinnen van kanker vraagt niet alleen veel fysieke, maar ook mentale kracht, want de medisch noodzakelijke ingrepen brengen oneindig veel neveneffecten met zich mee en blijvende bijwerkingen. Voor vrouwen die borstkanker krijgen is, naast de chirurgische verwijdering van borsttumoren, ook de invloed op hun psychische balans ten gevolge van de esthetische veranderingen een feit. Tot nu toe probeert men de vorming van littekens door drukverbanden, siliconen implantaten en een beetje inwerking van de zon te minimaliseren, maar niet met doorslaggevend succes. Een studie van de afdeling voor dermatologie van het Sourasky-ziekenhuis in Tel Aviv laat nu zien dat dit door het gebruik van lasertechnologie tot stand gebracht kan worden. Prof. Eli Sprecher, hoofd van deze afdeling, legde aan de pers uit: “De dermatologie ondergaat enorme veranderingen, want door het gebruik van interdisciplinaire medische handelingen kunnen wij ten gunste van patiënten antwoorden vinden op de voor hen dringende behoeften.” Volgens de studie, waaraan vrouwen tussen 34 en 67 jaar deelnamen, biedt inderdaad een alternatieve behandelingsmogelijkheid vooruitzicht op betere resultaten.

AN■

EEN JONGE GENERATIE ISRAËLIËRS SCHITTERT OP DE WETENSCHAPSOLYMPIADE

Voor de eerste keer werd het Israël vergund om de Internationale Natuurkundeolympiade te organiseren, waaraan in Tel Aviv 363 scholieren uit 78 verschillende landen deelnamen. De Israëlische scholieren, die zich twee jaar lang voorbereidden op deze gebeurtenis, wonnen op deze voor de 50^e keer gehouden manifestatie elk twee gouden en zilveren medailles en een bronzen medaille en bereikten de 8^e plaats in de totale waardering. Ook in het Britse Bath, waar de olympiade voor wiskunde gehouden werd, waren de Israëlische scholieren succesvol: eenmaal goud, driemaal zilver en tweemaal brons, waardoor zij voor Israël onder de 112 deelnemende landen de 15^e plaats bereikten. Overal werd de uitstekend geharmoniseerde organisatie van de natuurkundeolympiade in Israël geprezen: De wedstrijden waren uitstekend georganiseerd, en bovendien werd het de jonge deelnemers mogelijk gemaakt, “uitvoerig te proeven van de Israëlische keuken en een kijkje te nemen in de multicultureel gevormde maatschappij van het land.”

AN■

GOED NIEUWS VOOR MENSEN MET EEN ALLERGIE: ISRAËLISCH APPARAAT TEST LEVENSMIDDELEN

Mensen, die allergisch reageren op levensmiddelen of bestanddelen ervan, lijden onder de beperking van hun voedsel en in dramatische gevallen loopt hun leven gevaar door een anafylactische shock. De Israëlische firma SensoGenic heeft nu een handige biosensor ontwikkeld die, gebaseerd op nanotechnologie, levensmiddelen onderzoekt op allergische reacties veroorzakende substanties. Het apparaat zendt het onderzoekresultaat van een op een teststrook gelegd levensmiddel binnen drie minuten naar de smartphone van de gebruiker. Tot nu toe presenteerde de firma eerst een prototype van dit mobiele apparaat. De firma is van mening dat het apparaat in 2022 op de commerciële markt zal komen en voor ongeveer 180 Euro verworven kan worden en met 80 cent per teststrook betaalbaar zal zijn. **AN■**

MAATSCHAPPIJ

ZWAAR VERLIES VOOR DE JOODSE GEMEEN- SCHAP IN EGYPT

Eens gedijde in Egypte een Joodse gemeenschap. Toen de staat Israël in 1948 gesticht werd, telde ze ongeveer 80.000 personen. Vervolgens begon een geleidelijke emigratie, waarbij er in 1956 en 1967 bovendien twee grote emigratiegolven plaatsvonden. Bijna de helft van de Joden in Egypte ging naar Israël. Ook de Joodse gemeenschap in de hoofdstad Caïro kromp, zodat de twaalf synagogen verlaten zijn. Volgens officiële opgaven wonen na de dood van de 93-jarige Marcelle Haroun in de zomer van 2019 nog slechts vijf Joden in de metropool aan de Nijl. Bijna een jaar voor haar dood keek zij samen met haar dochter Magda, die spoedig 70 jaar wordt, voor de pers terug op haar leven: "Mijn man was advocaat, als communist en aanhanger van Nasser bleef hij ondanks alle chicanes in Egypte." Bij haar dood verklaarde dochter Magda dat haar moeder "de kameraad van haar vader was." Daar Magda Haroun in haar eerste huwelijk een moslim trouwde en daarna een katholiek, vond zij dat haar familie wel de enige in het hele Midden-Oosten is, "waarin Joden, moslims en christenen vreedzaam onder één dak samenleven." Tegelijk gaf zij verdrietig toe dat met de dood van haar moeder het einde van een lange geschiedenis van Joods leven in Egypte een stukje dichterbij gekomen is. **AN■**

UNIEKE ONTDEKKING IN RAHAT

Archeologische berichten uit het Heilige Land beloven dikwijls unieke dingen, maar zelden kan men zeggen dat in de staat Israël archeologische ontdekkingen worden gedaan die in zeer hoge mate een zeldzame vondst uit de islamitische wereld representeren. Maar zo'n vondst deden de archeologen van de grootste bedoeïenstad ter wereld, in Rahat bij Bersheva: De resten van een moskee die uit de 7^e of de 8^e eeuw dateert. Op grond van het feit dat de regio van het Heilige Land in 636 na Chr. onder moslimheerschappij kwam, is dit een bijzondere vondst uit de vroeg islamitische tijd. Voor experts is het bovendien interessant dat de rechthoekige moskee met ronde gebedsnissen, die net als de huidige toen al naar Mekka gericht was, in de buurt van een kleine nederzetting en een landbouwbedrijf ontdekt werd. Daar dit vroege tekenen van culturele en religieuze veranderingen zijn, baarde deze ontdekking veel opzien, ook buiten de kring van de ongeveer 80.000 tegenwoordig in Rahat wonende bedoeïense moslims. **AN■**

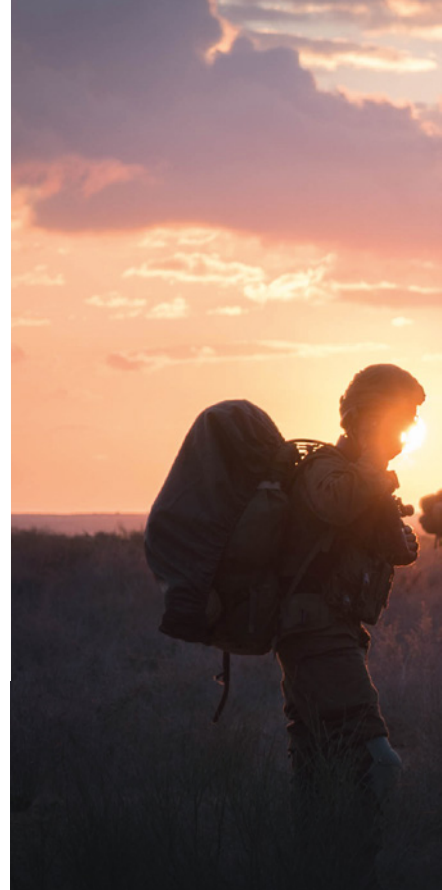
DE POPULAIRSTE NAMEN IN ISRAËL

Namen geven mensen een identiteit en getuigen tegelijkertijd ook van een culturele en etnische verbondenheid van de ouders. Zoals een nieuwe naam die terecht komt op de lijst van populairste voornamen in Israël aan toont, komen ook mondiale trends in aanmerking. Voor het eerst in Israël's geschiedenis bevindt een naam uit een TV-serie zich op deze lijst: Arya uit de serie "Game of the Thrones". Verder is eigenlijk alles bij het oude: onder Joden is de meest geliefde jongensnaam nog steeds David, en heel veel meisjes (in 2018 waren het 1289) werden Tamar genoemd. Onder moslims is nog steeds Mohammed nummer één, gevolgd door Ahmad en Adam, bij de meisjesnamen is Miriam onder moslims bijzonder in trek. In de Joodse maatschappij komt men heel dikwijls de naam Ariel (deze naam werd aan 1323 jongens gegeven, d.w.z. 2% van alle mannelijke Joodse pasgeborenen van het jaar 2018), Noam en Eitan voor jongens tegen, terwijl meisjes bovendien gaarne Maya of Noa genoemd werden. **AN■**

YAD VASHEM VERANDERT HET HERINNERINGSGEBED

Het Joodse volk gedenkt zijn doden met het Yizkor-gebed. Wanneer dit gebed samen met het El Maale Rachamim (Genadige God) op de nationale gedenkdag voor de slachtoffers van de Shoa uitgesproken wordt, dan worden expliciet "zes miljoen Joodse zielen uit alle gemeentes van het huis Israël in de Europese diaspora" genoemd. Bij de laatste gedenkdag in het voorjaar van 2019 ergerde dit een studente die aan de gedenkplechtigheid in Zikron Yaakov deelnam. Yael Robinson vroeg zich af, wat haar gestorven grootvader hier wel van zou vinden, want ook hij was een overlevende van de Shoa, maar niet uit Europa, maar uit het Libische Tripoli. Zij deed navraag bij de organisatoren van de gebedsmanifestatie waarom Joden van Noord-Afrikaanse gemeenschappen uitgezonderd zijn van het gebed, hoewel Joden in Marokko, Algerije, Tunesië en Libië eveneens door het NS-regime bedreigd, vervolgd en geïnterneerd werden. Dit leidde tot een vraag aan de leiding van Yad Vashem die uitgebreid reageerde op deze hint en het woord Europees uit beide gebeden verwijderde. Yad Vashem deelde de pers mee: "Er zijn verschillende versies van het Yizkor-gebed en Yad Vashem houdt veel verschillende ceremonies voor de meest uiteenlopende gemeenschappen met op maat gesneden versies", maar men gaf de kleindochter van een Shoa-overlevende gelijk, de versie die op de website van Yad Vashem te vinden is, moet nu eenmaal inclusief zijn en het aandenken aan alle slachtoffers eren, waar zij ook maar woonden. **AN■**

Hezbollah dreigt met vernietiging van Israël door raketten. In Israël neemt men dat heel serieus, zorgt voor de bescherming van strategische doelen en moet toegeven dat burgers er ook bij betrokken kunnen worden.

HEZBOLLAH

Israëls minister-president nam er in de afgelopen jaren geen genoegen mee om met zijn enorme retorische talenten op het internationale toneel de Israëlische situatie te veraanschouwelijken. Meer dan één keer voegde hij aan zijn woorden ook robuust aanschouwelijk materiaal toe om de door hem onder de aandacht gebrachte aspecten visueel te verduidelijken en de boodschap te onderstrepen. Als hij bijvoorbeeld uitleg gaf over de atomaire activiteiten van Iran, liet hij een kaart van Teheran zien, waarop de plaatsen, waarop vermeende geheime atomaire activiteiten plaatsvinden, ingetekend waren. Dat deed hij ook als hij over de situatie in Libanon sprak: Hij wees op een kaart van de hoofdstad Beiroet. In het hart van de dichtbevolkte woonwijken waren drie plaatsen getekend, waar Israël informatie over had. Deze informatie van de geheime dienst wijst er op dat op deze drie plaatsen trefzekere raketten geproduceerd worden, die tegen Israël ingezet zullen worden. Dit overtuigend aanschouwelijke materiaal schijnt de reden te zijn, waarom de aanvoerder van Hezbollah, sjeik Hassan Nasrallah, gedacht moet hebben, wat voor Netanjahu goed is kan ook mij niet schaden.

Zodoende zag men sjeik Nasrallah enkele weken geleden in een uitzending van nieuwszender *Al-Manar*, het eigen kanaal van Hezbollah, een landkaart van Israël presenteren. De leider van Hezbollah wijst op verschillende punten op deze kaart, waarop de Hezbollah in zijn opdracht de raketten van hun wapenarsenaal richt. Een van de plaatsen waarover Nasrallah nader uitleg gaf, is een ammonium-depot in Haifa. Volgens zijn uitspraak zou één voltreffer op dit depot, “meerdere tienduizenden gewonden” tot gevolg hebben. Hoewel reeds vele weken voor de redevoering van Nasrallah deze gevaarlijke stof al niet meer in het depot bewaard werd, mag men Nasrallah’s uitlatingen niet als achterhaald noch als belachelijk wegzetten.

Israël vat de meer dan 100.000 raketten in de arsenalen van Hezbollah niet licht op. Zij vormen een echte en ernstige bedreiging. De raketafweer, waarover Israël beschikt, is in staat de meest waardevolle strategische doelen te beschermen, juist die doelen waar Nasrallah op doelde. Maar zelfs zo’n afweernetwerk, waarover Israël

aantoonbaar beschikt, biedt geen hermetische bescherming. Om deze reden liep in Israël een bijzonder project om de bescherming van 20 doelen van bijzonder strategische betekenis te verbeteren. Desondanks laat dit de burgerbevolking van de staat zonder bescherming. Duizenden raketten, die vanuit Libanon op Israël af kunnen komen, kunnen geweldige schade aanbrengen aan de infrastructuur. Dat treft niet alleen particuliere woningen, maar ook wegen en veel andere dingen, zodat massale raketaanvallen het land lam kunnen leggen. En helaas is Israël op zo’n oorlogsscenario niet voldoende voorbereid.

Net zoals twee jaar geleden wees de leider van het instituut voor burgerbescherming, generaal Tamir Yadaï, opnieuw op dit zwaarwegende probleem. Volgens zijn uitspraak zou men die “burgerlijke overheden”, die verantwoordelijk zijn voor de gebrekkige voorbereiding, moeten vervangen. Tegelijkertijd legde hij uit dat volgens hem het Israëlische leger geen plannen uitwerkt heeft hoe men met deze falende “burgerlijke overheden” te midden van een noodsituatie om moet gaan.

Nasrallah’s waarschuwing stierf niet weg zonder reactie. Israëls minister-president Netanjahu antwoordde direct en zei met nadruk dat Israël op een aanval vanuit Libanon met een “vernietigende tegenslag” zou antwoorden. Netanjahu trad niet verder in detail, maar Israëlische instanties maakten al eens in het verleden bekend dat zo’n Israëlische tegenaanslag “Libanon naar het stenen tijdperk terug zou zetten.”

De uitspraken van Netanjahu over deze zaak was maar één van de reacties daarop. Twee dagen na Nasrallah’s verklaring maakte Israël openlijk de identiteit van de man bekend, die achter het Hezbollah-project van de “trefzekere raketten” van het type Fatah 110 zit. Daarbij gaat het om een Iraanse ingenieur, Majid Nabad genaamd. De 54-jarige is een voornaam lid van de luchtmacht van de Iraanse Revolutionaire Garde. Dat Israël daar toe in staat is, zowel het rakettype alsook de voor dit project verantwoordelijke man te noemen, zou een waarschuwing voor Hezbollah en ook voor Iran moeten zijn. De boodschap die men daarmee over wil brengen, is duidelijk: Wij weten gewoonweg alles over jullie, stop dus liever met jullie intriges!

ZL ■

ISLAMITISCHE STAAT

ISRAËLISCHE ARABIËN EN IS

Israël telt een Arabische minderheid van bijna 21 procent, de overweldigende meerderheid daarvan (17,7 %) is moslim. Op enkelen oefende de Islamitische Staat aantrekkingskracht uit. Thans haalde een Israëlis Arabier, die in een Syrische gevangenis zit, de krantenkoppen.

Israël heeft vroegtijdig alles verboden, wat verband houdt met de terroristische organisatie Islamitische Staat, met hun ideologie en het door deze radicaal islamitische moslims gestichte kalifaat. Op deze wijze kon reeds in een heel vroeg stadium de verdere verspreiding van propaganda voorkomen worden. Dat betekent echter niet dat Arabieren, die Israëls staatsburger zijn, zich er niet voor interesseren. Enkelen gingen zelfs op weg en sloten zich aan bij de gewapende strijd van het kalifaat. Daarbij kwamen in de gelederen van IS-strijders ook Arabieren uit Israël om het leven. De misschien meest prominente dode is een bedoeïen uit een stad in de Negev, Hura, die als arts was opgeleid en vlak voor het begin van zijn opleiding als specialist aan het Soroka-ziekenhuis in Bersheva stond. Hij kwam nooit opdagen voor zijn dienst aan deze universiteitskliniek. Eerst werd hij als vermist opgegeven, maar toen werd bekend dat hij in Syrië als strijder voor IS zijn leven gelaten heeft. Zo verging het ook andere Arabische mannen met een Israëls staatsburgerschap. Ook Arabische vrouwen uit Israël sloten zich bij IS aan en stonden, net als andere vrouwen, eveneens bloot aan gedwongen huwelijk, verslaving, mishandeling en uitbuiting. Enkelen probeerden via de Golan naar Syrië te komen, waaronder in 2015 een jonge man met behulp van een glider. De meerderheid koos voor een reis via Tur-

kije, enkelen werden door familieleden, die hen op het spoor gekomen waren, ervan weerhouden om naar Syrië of Irak te gaan.

Maar in principe zijn dit slechts uitzonderingen die de regel bevestigen. Onder Israëls Arabieren werd IS zelfs op het toppunt van zijn macht maar zeer matig ondersteund en voortdurend afgewezen. Van de ongeveer 6000 uit Europa afkomstige strijders zijn slechts 60 van Arabische komaf. Verscheidene wetenschappelijke studies van bekende onderzoekinstellingen zoals het Instituut voor Nationale Veiligheidsstudies (INSS) hebben zich met het onderzoek naar de redenen daarvoor beziggehouden en een reeks doorslaggevende politieke, sociale, economische en ook psychologische aspecten voor de afwijzing van IS onder Israëls Arabieren aangetoond.

Toch zijn het de uit Israël afkomstige Arabieren, die in verband met IS internationaal steeds veel opzien baarden. Daarbij horen ook de oproepen die Sayyaf Sharif Daoud via het Arabischtalige kanaal van de Britse zender BBC uit een

gevangenis vanaf Syrische bodem liet horen. Deze man van 30 jaar, die Israëls staatsburger is en uit Kfar Bara, vlak in de buurt van Tel Aviv komt, gaf te kennen aan reporter Feras Kilani dat hij bij Deir Ezzor gevangen werd genomen en tegenwoordig in door Koerden gedomineerd territorium gevangen gehouden wordt. Hij was in 2015 naar Syrië gegaan en gaf verder aan, weliswaar in de afgelopen jaren een wapen gedragen te hebben, “zoals elke man in het kalifaat”, maar noch aan gevechten, noch aan gruwelijkheden deel te hebben genomen, maar ziekenverpleger geweest zou zijn.

Nog veel interessanter zijn zijn uitspraken over de staat Israël en zijn smekende beroep op Israëls premier Benjamin Netanyahu. “Ik heb de tweede intifada (van 2000 tot 2005) meegemaakt. Ik heb in West-Jordaanland en ook in Israël gewoond”, verklaarde hij en voegde er aan toe: “Ondanks spanningen en strijd heeft Israël nog niet één procent van de misdaden begaan, die op het conto van Bashar al-Assad geschreven moeten worden. Israël is niet voor het geweld van

**IN DE GELEDEREN VAN
DE STRIJDERS VAN IS
KWAMEN OOK
ARABIËRS UIT ISRAËL
OM HET LEVEN**

ISRAËL, HAMAS EN DE GELDEN UIT QATAR

vrouwen verantwoordelijk en heeft nooit zo barbaars gedood." Hij berichtte eveneens dat zijn vader hem voortdurend voor alle islamitische stromingen, ook voor Hamas, gewaarschuwd heeft. "Ik heb bij Allah grote schuld op mij geladen. Israël is een democratische staat. Ik heb daar geen onrecht gezien of meegemaakt. In Israël leven wij Arabieren zij aan zij met Joden. Er bestaat geen onrecht." Terwijl hij in één ademtocht de leugenachtigheid en huichelarij van IS bekritiseert, die in een roes leefden, "terwijl wij gras moesten eten"; benadrukte hij dat Israël voor zijn burgers zorgt. Hij wees op de naar Israël teruggehaalde soldaat, Gila Shalit, die gevangene was van Hamas in de Gazastrook. Gericht tot Netanjahu smeekte hij: "Ik smeed u om mij naar Israël terug te halen. Ik weet dat dat voor u niet eenvoudig is, maar hier in de gevangenis is het ook niet gemakkelijk." Daoud weet dat hij, wanneer hij naar Israël terug zou keren, voor de rechter moet verschijnen en voor lange tijd achter tralies zal verdwijnen. **ZL ■**

Herhaaldelijk gaven de Verenigde Naties een waarschuwing dat de Gazastrook niet alleen wegzakt in een humanitaire crisis, maar dat de regio al spoedig onbewoonbaar zal zijn. Het is reeds bedroevend gesteld met de drinkwatervoorziening.

Er zijn geen grotere vijanden dan de door Fatah gevormde Palestijnse Autonomie (PA), die het op de Westelijke Jordaanoever voor het zeggen heeft en de sinds 2007 met militair geweld in de Gazastrook heersende Palestijnse Hamas. En toch gaf uitgerekend de PA haar zegen aan de bouw van een nieuwe waterleiding van Israël naar de Gazastrook. Meer nog: De PA zal de kosten voor het door Israël geleverde drinkwater dragen. Daartoe verklaarde de plaatsvervangende leider van de Palestijnse Autoriteit voor watervoorziening, Mazen al-Banna: "Dit project is gewoonweg een van de plichten die de PA moet uitvoeren. De PA spant zich er voor in om alle Palestijnse gebieden van water te voorzien en ook verder alle hulp aan te bieden." Bovendien verklaarde al-Banna dat de nieuwe waterleiding vanaf 2020 per jaar ongeveer 20 miljoen kubieke meter water aan de Gazastrook zal leveren. De prijs per kubieke meter is gesteld op 0,75 Euro, zodat de PA voor

de broeders in de Gazastrook veel geld vrij moet maken, wat niet vanzelfsprekend is. De PA heeft Israël verzekerd dat de som van de belastingen afgetrokken kan worden die Israël incasseert in opdracht van de PA. Daar het daarbij om een som van jaarlijks bij benadering 2,5 miljard dollar gaat, komt de betaling van de drinkwaterleveringen in de Gazastrook overeen met een flinke fooi.

Voor de inwoners van de Gazastrook is het echter alles behalve een flinke fooi. Veel inwoners van de regio, die met meer dan 2 miljoen personen op 365 vierkante kilometer totaal overbevolkt is, kopen hun drinkwater aan tankwagens. Voor tien liter drinkbaar water betalen ze rond de 2,50 Euro; voor de meerderheid van de verarmde inwoners van Gaza, waar grote gezinnen voor een deel met minder dan 100 Euro per maand rond moeten komen, is dat heel veel geld. Zij hebben nauwelijks een andere keus, daar volgens opgaven van internationale organisaties 99 procent van de waterreserves van de Gazastrook niet aan de internationale standaard voldoet en dat 60 procent van alle infecties te herleiden is op slecht drinkwater. Bovendien moet men weten dat 40 procent van alle huishoudens in de Gazastrook helemaal niet op het systeem is aangesloten en dat de grondwaterreserves allang uitgebuit werden, toen Egypte nog over dit gebied heerste, zodat de onderaardse reservoirs verzilt en op grond van slecht onderhouden waterleidingen bovendien verontreinigd zijn. Fundamenteel komt men in de Gazastrook ondanks deze slechte uitgangssituatie door regenval en waterzuivering tot een jaarlijkse waterhoeveelheid van 70 miljoen kubieke meter. Voor de twee miljoen inwoners is echter 210 miljoen kubieke meter water nodig, waardoor er jaarlijks ongeveer 140 miljoen kubieke meter tekort is.

Voor Israël is het belangrijk, iets aan de ontlasting van de drinkwatercrisis bij te dragen. De financiële injecties uit Qatar zorgen ervoor dat Israël deze keer niet met de bouwkosten blijft zitten. Of de PA uiteindelijk de betaling ondanks vijandschap met Hamas uit zal voeren, is een ander verhaal. Tegelijkertijd gaat Israël bij de bouw ervan grote risico's aan. De bouw van de pijpleiding, die reeds in de zomer van 2019 begonnen is, kan enkel plaatsvinden onder verhoogde veiligheidsvoorzieningen. Israël maakt zich terecht zorgen dat Israëlische bouwvakkers doelwit zouden kunnen worden. **AN■**

WESTELIJKE JORDAANOEVER

WONINGEN VOOR PALESTIJNEN

De Israëlische regering stemde in met de bouw van 715 huizen voor Palestijnen op de Westelijke Jordaanoever. In één adem werd aan de kolonisten de bouw van 6000 woningen beloofd. Deze stappen komen overeen met de strekking van het vredesplan van president Trump van de VS.

Wie zou het geloofd hebben dat het uitgerekend de meest rechts-conservatief georiënteerde regering in de geschiedenis van de staat Israël zou zijn die tot de bouw van 715 huizen voor Palestijnen in de Bijbelse regio Judea en Samaria zou besluiten? Wie zou hebben kunnen denken dat Netanjahu achter zo'n maatregel zou staan die bovendien de steun geniet van de vertegenwoordigers van de nog meer aan de rechterflank staande partijen Peretz en Bezalel Smotrich, die beiden in het onvervreemdbare recht van het volk Israël op een groot-Israël geloven? Wie zou geloofd hebben dat dit tenslotte slechts enkele weken voor de komende verkiezingen voor de Knesset plaats zou vinden die, volgens uitlatingen van de rechts-conservatieve representanten in het Israëlische parlement, de allerbelangrijkste verkiezingen zijn wat betreft het lot van Israël en de Israëlische nederzettingenpolitiek in de Bijbelse regio

Judea en Samaria?

Maar dat is precies wat er is gebeurd. De beslissing van het Israëlische kabinet in deze zaak vond slechts enkele dagen voor de komst van Jared Kushner plaats, de schoonzoon en hooggeplaatste raadgever van VS-president Trump. Kushner maakte een tour door het Midden-Oosten om de Trump-deal van de Eeuw een nieuwe impuls te geven. Volgens berichten uit het kantoor van de Israëlische minister-president is de beslissing voor de bouw van huizen voor Palestijnen slechts een deel van alle maatregelen, waartoe Israël werd aangespoord, als teken van goede wil op de weg naar een overeenkomst met de Palestijnen. De woordvoerders

Efrat bekend: "Er zal geen enkele nederzetting ontruimd worden. Punt uit."

In principe kan men er van uitgaan dat elke verbale uitspraak van Netanjahu, net zoals elke beslissing die hij door het kabinet drukt, vooraf met de Amerikanen besproken werd. Gaat men van dit principe uit en neemt men de strijdustig getinte uitspraken van Netanjahu ter harte, dan rijst het vermoeden dat de twee-staten-oplossing geen bestanddeel van het vredesplan is, waar Trump naar streeft. Vóór dit vermoeden spreken ook de uitspraken van de ambassadeur van de VS in Israël, David Friedman, tegenover nieuwswazer *CNN*. Hij was van mening dat de VS "autonomie en zelfbestuur" van de Palestijnen

reeds 3000 jaar geleden woonden, waarin zij tot hun God baden en die reeds sinds 70 jaar de hoofdstad van de Joodse staat is, toch niet de hoofdstad van het land zou zijn; noch heden, noch in de toekomst". En met betrekking tot het Palestijnse standpunt over het thema Jeruzalem was hij van mening: "De PLO en de Palestijnse Autonomie beweren nog steeds dat Oost-Jeruzalem de hoofdstad van Palestina moet zijn. Maar men mag niet vergeten: Een streven kan men niet aan een recht gelijkstellen."

De Palestijnen reageerden uiterst ergerd op deze verklaringen van de kant van Israël en van de VS. Bovendien maakte de Palestijnse Autonomie (PA) bekend, dat zij bouwvergunningen voor alle regio's

**IN PRINCIPE KAN MEN ER VAN UITGAAN
DAT ELKE VERBALE UITSPRAAK VAN
NETANJAHU, NET ZOALS ELKE BESLISSING
DIE HIJ DOOR HET KABINET DRUKT,
VOORAF MET DE AMERIKANEN
BESPROKEN WERD.**

van Netanjahu verklaarden dat de huizen die voor Palestijnen gebouwd zullen worden zich in zone C bevinden, dus die zone van de Westelijke Jordaanoever die onder volledige Israëlische controle staat. Bovendien liet men doorschemeren dat dit de Israëlische soevereiniteit in zone C van de Westelijke Jordaanoever demonstreert en ook duidelijk maakt dat Israël verplicht is ook de Palestijnse inwoners van zone C toegang te geven tot de dienstverlening, waar ze recht op hebben.

Tegelijk met het besluit huizen voor de Palestijnse inwoners van zone C te bouwen, maakte de Israëlische regering bekend dat in Judea en Samaria voor de daar wonende Israëlische kolonisten nog eens 6000 wooneenheden worden gebouwd. Om bovendien deze potentiële rechtse kiezers over de streep te trekken, maakte minister-president Netanjahu tijdens een bezoek aan de nederzetting

nastreven. De mogelijkheid van het uitroepen van een Palestijnse staat werd op geen enkele manier genoemd. In een ander interview, dat ambassadeur Friedman de *New York Times* toestond, sprak hij over de "legitieme optie" om een deel van de nederzettingen onder Israëlische soevereiniteit te stellen (uit kringen die dicht bij Netanjahu staan, zijn inderdaad indicaties die er op wijzen dat VS-president Trump zo'n soevereiniteit reeds binnenkort zou kunnen erkennen). Meer aspecten van zo'n essentieel standpunt van de VS onder het presidentschap van Trump kon men vernemen uit de mond van Jason Greenblatt, die afgezant van de president voor de vredesonderhandelingen is. Toen Greenblatt onlangs een redevoering voor de veiligheidsraad hield, verkondigde hij dat "geen consensus en geen uitleg van het internationale recht de VS en Israël ervan kunnen overtuigen dat een stad, waarin Joden

van de Westelijke Jordaanoever zullen verlenen. Jordanië uitte zijn bezorgdheid en noemde bovendien de schending van de Palestijnse aanspraken een signaal van een regelrechte noodtoestand. Een bron binnen het Hasjemitische koninkrijk was van mening dat de publicatie van het vredesplan, hoe dat er op dit moment ook uit mag zien, "tot opening van de poort van de hel" in het koninkrijk zou leiden. Daarmee worden de massademonstraties bedoeld van de inwoners die nu al vanwege de zichtbare en onzichtbare coöperatie tussen Israël en Jordanië op de barricaden gaan. Dat doet de stabiliteit van het koninkrijk schudden. Een mogelijk scenario, de val van de Hasjemitische heerschappij, is ook vanuit Israëlisch standpunt een nachtmerrie, want de rust die aan Israëls oostgrens heerst is vanuit het gezichtspunt van de Joodse staat van doorslaggevende betekenis.

AN■

BDS, DE CRISIS EN DE DEMOCRATEN VAN DE VS

De aanhangers van de democratische partij in de VS zijn woedend: Slechts enkele dagen, nadat zij in het Congres een besluit tegen de BDS ondersteunden, trok Israël een inreisverbod in voor twee moslimafgevaardigden in die aan de kant van de BDS staan.

Aanvankelijk scheen de zaak alleen maar goed nieuws te bevatten. Het Huis van Afgevaardigden van de VS nam enkele weken geleden een besluit tegen de BDS aan, die Israël boycot. Het besluit werd met een meerderheid van 398 tegen 17 stemmen aangenomen. Onder diegenen die tegen dit besluit stemden waren de beide moslimafgevaardigden Ilhan Omar en Rashida Tlaib, die geen gelegenheid voorbij laten gaan om Israël aan te vallen en vurige aanhangsters van de Israëlboycot zijn. De overweldigende meerderheid bij deze stemming is te herleiden tot op het feit dat de vertegenwoordigers van de beide grote partijen – zowel de democratische alsook de republikeinse partij – één lijn trokken, wat anders slechts zelden het geval is. De democratische partij, die de meerderheid vormt in het Huis van Afgevaardigden, wilde deze keer beslist ten gunste van Israël stemmen om te bewijzen dat de houding van de partij niet door het luidruchtige rumoer van deze beide vrouwen bepaald wordt. Reeds voor de stemming hadden de beide afgevaardigden aangekondigd naar Israël, resp. ‘de gebieden’ te willen reizen om daar de huidige mensenrechtensituaties onder de Palestijnse inwoners te aanschouwen. Israël stond voor een dilemma, besloot in eerste instantie echter om de reis van de beiden toe te staan onder het motto “de status van afgevaardigden van de VS te respecteren”, zoals Ron Dermer, de in Washington geaccrediteerde Israëlische ambassadeur, verklaarde. Maar na enkele dagen, waarin enorme druk zowel op president Trump van de VS alsook op Israëls premier Netanjahu werd uitgeoefend, deelde Jeruzalem mee dat het inreisverbod wordt gehandhaafd. Men zou op met het oog op de Israëlische wet voor een inreisverbod van BDS-activisten geen reisvergunning kunnen verlenen, werd gezegd. Naar aanleiding van deze mededeling kwam het tot een crisis

met de democratische partij. Bovendien werden enkele Joodse organisaties in de USA woedend, omdat Israël zich mee liet sleuren in het conflict tussen Trump en de democraten en positie koos. Daarmee werd ook dit goede bericht stap voor stap tenslotte een boemerang die niets goeds bracht.

Afgezien van deze affaire tussen Washington en Jeruzalem werd in New York een bedenkelijk voorval opgetekend in de strijd tegen de BDS. Daarbij gaat het om een beslissing van een burgerlijke rechtbank, die stelt dat de Fordham Universiteit van New York, de lokale tak van de organisatie “Studenten voor de Gerechtigheid in Palestina” (SJP), als een “heel normale studentenvereniging” moet worden erkend. Deze opgelegde erkenningsplicht betekent dat de vereniging aanspraak kan maken op door de universiteit beschikbaar gestelde gelden en ook andere bronnen kan benutten om hun doelen na te streven. De leiding van de hogeschool had de erkenning geweigerd, waarbij de decaan voor de rechtbank verklaarde dat zijn hogeschool geen organisatie kon ondersteunen, “die zich verbonden heeft aan een heel bepaalde politieke agenda om doelgericht tegen een staat te op te treden, daar zo’n opzet principieel in strijd is met de visie van de universiteit.” Verder verwees hij in zijn verklaring op de nauwe band van deze studentenvereniging met de BDS en het feit dat de vereniging, die deze aanklacht indiende, op geen enkele manier is geïnteresseerd in een dialoog, maar op verdeeldheid aanstuurt

en eenzijdig tegen Israël gericht is. De rechtbank wees de argumentatie van de universiteit af. Deze beslissing kon het anti-Israël-activisme van de studentenvereniging SJP nog verder stimuleren aan ongeveer 100 academische instituten in alle delen van de VS. Organisaties in de VS die zich tegen de BDS keren, zijn zich ervan bewust wat deze uitspraak inhoudt en onderzoeken nu de mogelijkheden hoe zij hier tegenin kunnen gaan.

En er is nog een negatief precedent te melden: Voor de eerste keer sinds de het begin van de boycotbeweging kwam een academische organisatie terug op een reeds getroffen besluit met betrekking tot een topontmoeting in Jeruzalem. De organisatie ENMESH, een Europese vereniging van onderzoekers, wiens specialiteit de psychische gezondheid is, besloot enkele maanden geleden tijdens een in Lisbon gehouden bijeenkomst haar topontmoeting in het jaar 2021 in Jeruzalem te houden. Twee weken later verstuurde de voorzitter van deze vereniging een mededeling over het intrekken van dit besluit: Men wilde voorkomen dat men onder de druk van de boycotbeweging terecht zou komen. Dat was voor enkele leden van de leidinggevende commissie aanleiding om af te treden. De Israëlische leden noemden het intrekken van het besluit

“beschamend” en legden uit dat er overwegingen aan ten grondslag lagen, die noch relevant waren, noch “tot eer strekken van een professionele vereniging”. Maar dat hielp niet meer, de topbijeenkomst zal niet in Jeruzalem gehouden worden. **ZL ■**

Deze Brit moet gezien worden als één van de meest vooraanstaande natuurwetenschappers ooit. Hij was een gelovig christen, ofschoon hij zo zijn meningsverschillen met de kerk had. Interessant zijn zijn theologische geschriften waarvan enkele hun weg naar Jeruzalem vonden.

GESCHIEDENIS

NEWTONS FASCINATIE *voor Salomo's tempel*

Isaac Newton leefde van 1642 tot 1726. Hij staat in de wereld bekend als een veelzijdig natuurwetenschapper die werkte op het gebied van de optica, mechanica, fysica en wiskunde en zelfs onderzoek deed op het terrein van de alchemie. Maar hij hield zich ook intensief bezig met de antieke geschiedenis en moet ook als filosoof en theoloog gezien worden. Newton leefde niet alleen in een periode, waarin deze terreinen nog niet strikt van elkaar gescheiden waren, maar hij legde bovendien door zijn manier van denken een nauwe band tussen natuurwetenschappen en religie. Maar op één terrein hanteerde Newton eigenhandig een scheiding: Veel van zijn

ALS THEOLOOG EN DIEP GELOVIG CHRISTEN BESTUDEERDE NEWTON DE BIJBEL INTENSIEF. ZOALS HET EEN WETENSCHAPPER BETAAMT, BESTUDEERDE HIJ NIET ALLEEN DE HEBREEUWSE BIJBEL, MAAR OOK ANDERE GESCHRIFTEN VAN HET JODENDOM IN DE ORIGINELE TAAL: HET HEBREEUWS.

theologische overdenkingen publiceerde hij niet (veel verscheen echter toch nog, maar postuum), want op grond van zijn standpunt over de leer van de drie-eenheid zou de katholieke kerk en eveneens de *Church of England* hem van ketterij hebben beschuldigd. Ook aan zijn Alma Mater, het *Trinity College Cambridge*, zou hem dit in moeilijkheden hebben gebracht, zoals bleek uit het lot van een van zijn studenten die vanwege deze achtergrond in 1710 ontslagen werd uit het lerarencorps van deze hogeschool.

Maar Newton, die wij allemaal vandaag tenminste van school kennen door de gravitatiewet van Newton, was niet de enige die een scheiding aanbracht in zijn geschriften over bepaalde vakgebieden – enerzijds de natuurwetenschappelijke onderzoeken en anderzijds de filosofische teksten, vooral met theologische inhoud. Newtons geschriften gingen in 1785 als erfenis over naar de universiteit van Cambridge, maar met één uitzondering. Dit gerenommeerde academische instituut had geen enkele interesse in de theologische geschriften van deze geleerde en wees het bestaan ervan gewoonweg af. Deze handschriften bleven lang in het bezit van de familie die in 1936 besloot deze erfenis van Newton via het gerenommeerde veilinghuis Sotheby te veilen.

Rondom de veiling van deze teksten van wel één van de beroemdste wetenschappers aller tijden doet een interessant verhaal de ronde. Op de dag dat de theologische manuscripten van Newton in Londen geveild zouden worden, was in het nabijgelegen veilinghuis Christies een veiling van schilderijen van bekende kunstenaars gepland. Het gevolg was dat de veiling van Newtons geschriften slechts weinig belangstellenden trok en

maar weinig handschriften voor naar verhouding geringe sommen in andere handen overgingen. Dat hoorden twee geleerde mannen, die zeldzame handschriften verzamelden: de Britse wetenschapper in de economie, John Maynard Keynes en Avraham Shalom Yehezkel Yahuda. Deze mannen probeerden zoveel mogelijk handschriften te verzamelen. Gelukkig zaten ze elkaar daarbij niet in het vaarwater, want Keynes was in Newtons geschriften geïnteresseerd die zich met alchemie bezig hielden, terwijl Yahuda vooral belang stelde in theologische handschriften.

De universele wetenschapper Yahuda, die zeldzame handschriften verzamelde, kwam in 1877 in Jeruzalem ter wereld. Deze Jood van Iraakse herkomst, kocht op de veiling destijds een grote hoeveelheid van de theologische handschriften van Newton. Hij stierf in 1951 en vermaakte zijn handschriftenverzameling aan de Joodse Nationale en Universiteitsbibliotheek van Jeruzalem. Toen deze verzameling samen met de verder nog door Yahuda verzamelde zeldzame handschriften daar eind jaren '60 aankwam, werden de 7500 theologische handschriften van Newton in een gepantserde kast opgesloten. Daar bleven zij vele jaren. Slechts enkele zorgvuldig uitgekozen onderzoekers kregen ze te zien. Pas in 2007 kwam de bibliotheek op de gedachte om aan deze handschriften van Newton een tentoonstelling te wijden, die men aan het publiek presenteerde onder de titel "Newtons geheimen". In 2016 verklaarde de UNESCO de verzameling tot een onderdeel van het programma "Memory of the World". Intussen zijn zij dankzij de inspanningen van een stichting gedigitaliseerd en daarmee niet alleen maar plaatselijk, maar voor ie-

dereen toegankelijk op internet in te zien.

Als theoloog en als diep gelovig christen bestudeerde Newton de Bijbel intensief. Pas later werd het de wereld van de wetenschap duidelijk dat Newton weliswaar fysica doceerde en zich wijdde aan de natuurwetenschappen als leraar en onderzoeker, maar dat hij zich tenslotte veel intenser met theologische thema's bezighield. Een statistiek liet zien dat zijn theologische geschriften meer dan 2,2 miljoen woorden omvatten. Newton wijdde zich naast onderzoek van de kerkgeschiedenis uitvoerig aan het Nieuwe Testament. Niet weinig aandacht schonk hij ook aan het Oude Testament. Zoals het een wetenschapper betaamt, bestudeerde hij niet alleen de Hebreeuwse Bijbel, maar ook andere geschriften van het Jodendom in de originele taal, Hebreeuws. Enkele populairwetenschappelijke publicaties stelden op grond van de manier van denken en het wereldbeeld dat Newton er op na hield, de these op dat deze wetenschapper en gelovig christen als de eerste "christelijke zionist" ooit beschouwd kan worden.

De in de adelstand verheven Sir Newton hield zich bezig met profetieën, met tijdrekeningen over Bijbelse gebeurtenissen en met werken van Bijbelse personen, die hem aanleiding gaven tot het uitwerken van een berekening van de eindtijd, waarbij hij op 2060 uitkwam. Vooral interessant is dat Newton gefascineerd was door de tempel van Salomo.

Het in 1728 postuum gepubliceerde werk *The Chronolgy of Ancient Kingdoms* bevat gedetailleerde, door Newton verzamelde tekeningen van de tempel van Salomo. Het vijfde hoofdstuk luidt: "Een beschrijving van de tempel van Salomo". Newton hield zich weliswaar intensief bezig met de zeden en

gebruiken rondom de tempel. Toch is uit deze publicatie en ook uit de handschriften die in Jeruzalem bewaard worden, waaronder *Notes on the Temple*, duidelijk te zien dat zijn belangstelling vooral uitging naar de architectuur en bijvoorbeeld de Bijbelse maten en de in de tempel gebruikte geometrie. Zo hield hij zich bezig met de “Eruv”, die afstand, die Joden op sabbat af mogen leggen, waarbij hij ook de andere Joodse fundamentele teksten, zoals de Talmoed en de Mischna en bovendien de geschriften van Joodse geleerden van naam als Maimonides betrok. Onder de handschriften treft men ook Newton-studies aan over de “gegoten zee”, het in 1 Koningen 7:23 beschreven koperen bekken op het binnenplein van de tempel, waardoor Newton filosofeerde over de Bijbelse maat van de el en hij maakte nog meer wiskundige calculaties op basis van Bijbelse maateenheden. Deze manuscripten, die in de Joodse Nationale- en Universiteitsbibliotheek bewaard worden, stammen uit de jaren 1675 en 1685 en bevatten teksten in het Latijns, Hebreeuws, Aramees, en Grieks. Newton vergeleek daarbij de wortels van Hebreeuwse en Aramese woorden en hun semantische betekenis, bestudeerde Bijbelse teksten rondom het thema tempel en de dienovereenkomstige Bijbeluitleg.

Met het oog op de tempel van Salomo en de betekenis die Newton eraan gaf, komt een medewerkster van de Joodse Nationale en Universiteitsbibliotheek tot de volgende conclusie in een onlangs gepubliceerde verhandeling: “Aan de ene kant zag Newton de Joodse tempel als het model voor het universum. Hij geloofde dat de tempel in Jeruzalem en de voorhof er omheen, een model van het heliocentrische zonnesysteem was, waarbij het opgestelde altaar (in het midden) de zon voorstelde. Aan de andere kant werd Newtons belangstelling in de architectuur van de tempel geschraagd door zijn overtuiging, dat de tempel als ‘plaats van openbaring’ voor de Apocalyps zal dienen. Bovendien geloofde hij dat de tempel in Jeruzalem aan het begin van het Duizendjarige Rijk (d.w.z. de heerschappij van Christus op aarde) weer opgebouwd zal worden (met nog grotere pracht dan het origineel). Daarom kan men afsluiten met een citaat van Newton: “Wie oppervlakkig denkt, die gelooft niet in een God, maar wie echt nadenkt, die moet in een God geloven.”

AN■

ARCHEOLOGIE

“KERK VAN DE APOSTELEN” ONTDEKT

Uit de 8e eeuw is er volgens de overlevering een “Kerk van de Apostelen” in Betsaïda. Maar de plaats waar de kerk stond is discutabel. Nu deden archeologen aan het meer van Gennésareth een ontdekking die wijst op de legendarische kerk in de geboorteplaats van de broers Petrus en Andreas.

Kerken die gewijd zijn aan de twaalf apostelen van Jezus Christus, vindt men bijna overal op de wereld. Drie van deze volgelingen van Jezus, Petrus, Andreas en Filippus, komen uit de Galilese plaats Betsaïda (vgl. Joh. 1:44). Deze plaats wordt reeds in verband met de Assyrische verovering van het land in 735 v. Chr. genoemd (2 Kon. 15:29) en speelt ook een belangrijke rol in de geschriften van de Joods-Romeinse geschiedschrijver Flavius Josephus, die over de tijd van de eeuwwisseling bericht. Hij heeft ons overgeleverd dat de nederzetting zich onder de Romeinen tot een florerende stad ontwikkelde die Julius genaamd werd en verder om zijn visvangst en wijnbouw be-

IN HET HEL HEILIGE LAND ZIJN ER VEEL PLAATSEN DIE DIKWILS HERBENOEMD ZIJN, WAARVAN DE PRECIEZE LOCATIE NA VELE EEUWEN NIET ALTIJD VAST TE STELLEN IS. ALS GEVOLG VAN ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN TOT OP HEDEN SITUEERDEN ARCHEOLOGEN BETSAÏDA TOT OP HEDEN IN HET HUIDIG ET-TELL, NOORDOOSTELIJK VAN DE NOORDPUNT VAN HET MEER VAN GENNÉSARETH.

kend stond. Maar een aan het meer van Gennésareth gelegen vissersdorp Betsaida speelde ook in het leven van Jezus van Nazaret een prominente rol, want hier volbracht Hij volgens het Mattheïsevangelie de meeste van Zijn wonderen. Bovendien plaatst het Markusevangelie (8:22-26) de genezing van een blinde in deze omgeving.

Ooit verdwenen de sporen van Betsaida. Het verdwijnt uit de Romeinse verslagen, omdat de plaats, zo vermoeden de onderzoekers, door de nabij gelegen Jordaan overstroomd werd. Toch is bekend dat in Betsaida in de Byzantijnse tijd weer mensen woonden en dat het in de islamitische periode opnieuw verlaten werd, slechts om dan door de kruisvaarders in de 12^e en 13^e eeuw weer tot leven gewekt te worden. Uit de tussentijd, namelijk de 8^e eeuw, dateert een belangrijk bericht van pelgrims, waarvan de schrijver bisschop Willibald von Eichstatt, die tussen 723 en 727 door het Heilige Land reisde, dat Betsaida vermeldt en over een daar bestaande kerk bericht, die hij "Kerk van de Apostelen" noemt. In verband met dit bezoek aan Betsaida in het jaar 725 houdt hij eveneens staande dat het gaat om een godshuis, dat is gebouwd boven het geboortehuis van de apostelen Petrus en Andreas.

In het hele Heilige Land zijn er veel plaatsen die dikwijls herbenoemd zijn, waarvan de precieze lokalisering, hoe betekenisvol ze ook waren, na vele eeuwen niet altijd vast te stellen is. Al vroeg begonnen archeologen met het zoeken naar Betsaida dat zij ten gevolge van archeologische vondsten tot op heden situeerden in het huidige Et-Tell, noordoostelijk van de noordpunt van het meer van Gennésareth.

Maar in de zomer van 2019 maakten Israëlische en ook buitenlandse archeologen, die sinds vier jaar archeologisch

onderzoek doen in Beit HaBek, een bijna sensationele ontdekking openbaar. Beit HaBek ligt aan de noordoostelijke flank van het meer van Gennésareth, maar veel dichterbij, niet alleen aan het meer, maar ook aan de Jordaan. De onderzoekers zijn van mening dat ze in Beit HaBek niet alleen het werkelijke Betsaida ontdekt hebben, maar ook juist op de Kerk van de Apostelen gestuit zijn, waarvan het bestaan ons door Willibald von Eichstatt bijna 1300 jaar eerder werd overgeleverd.

"Wij hebben jaar na jaar verder gegraven, voordat we deze bewering openbaar maakten", zei dr. Steven Notly van het Nyack College in New York, die gespecialiseerd is in historische geografie. "Wij wilden zoveel mogelijk bewijzen aan het daglicht brengen om onze these te kunnen onderbouwen." Intussen kunnen zij veel voorwerpen en ook restanten van bouwwerken laten zien, waaronder ook een mozaïekvloer. De dateringen van de

vondsten strekken zich uit vanaf de Romeinse tijd tot aan het tijdperk voor het bericht van Willibald von Eichstatt. Eerst waren de Israëlische en de Amerikaanse archeologen uit de VS er zeker van in 2017 een Romeins dorp ontdekt te hebben. Maar intussen zijn zij er zeker van de restanten van een kerk ontdekt te hebben. Bovendien vinden zij deze plaats veel beter passen bij het historische Betsaida. Daar zij hun on-

derzoek nog lang niet beëindigd hebben, wacht men ook gespannen op nieuwe ontdekkingen. "Enkele mensen hebben verondersteld", volgens dr. Notley tegen de pers, "dat deze kerk op de ruïnes van een voormalige synagoge of zelfs inderdaad op het gebouw gebouwd werd dat de geboorteplaats van de twee apostelen was." Daarom zal het team, waar wetenschappers van naam van het Kinneret College aan deelnemen, verder graven. **AN■**

➔ In de zomer van 2019 maakten Israëlische en ook buitenlandse archeologen, die sinds vier jaar archeologisch onderzoek doen in Beit HaBek, een bijna sensationele ontdekking openbaar: Zij ontdekten in Beit HaBek het werkelijke Betsaida en de Kerk van de Apostelen.

NEDERLAND:

Beth-Shalom,
Postbus 193,
3940 AD Doorn
telefoon 0343 477288
fax 0343 477447
E-mail: info@beth-shalom.nl

ABONNEMENTEN:

Beth Shalom,
Postbus 193,
3940 AD Doorn,
tel. 0343 477288
Giften: IBAN NL27INGB0000094400 t.n.v. Beth-Shalom Doorn
En extra: BIC: INGBNL2A
Betalingen: IBAN NL52 INGB 0000 4092 00 BIC INGBNL2A
t.n.v. Middernachtsroep Doorn ook voor België.

«Nieuws uit Israël» verschijnt ook in het Duits, Frans, Engels, Spaans, Portugees, Hongaars en Roemeens. Alleen in de betreffende landen.

Abonnement Nederland en België: op basis van een vrijwillige gift van min. EUR 16,00 per tijdschrift per jaar

GASTENHUIS IN ISRAËL:

Beth-Shalom, P.O.B. 6208,
Haifa 31060/Karmel Israël
tel. 00972-4-83774-81

TESTAMENTAIRE BESCHIKKINGEN:

(via een notaris)

«Ik legateer vrij van rechten en kosten aan de Stichting: Zendingswerk Middernachtsroep statutair gevestigd te LEIDEN en geregistreerd onder nummer .41166018. bij de Kamer van Koophandel Rijnland, een bedrag van EUR...»

tenaamstelling:

Stichting Zendingswerk Middernachtsroep/Beth-Shalom
voor periodieke gift in geld of legaten staan we
geregistreerd onder RSIN-nummer 002818668

Geachtig aan het feit, dat alle menselijke kennis slechts onvolkomen is (1 Cor. 13:9), geven de auteurs voor eigen verantwoording hun persoonlijke visie weer

AUTEURS

Initialen van de auteurs en bronvermeldingen in dit nummer:
AN=Antje Naujoks; ZL=Zwi Lidar; ML=Mori Lidar

Voor de inhoud van vreemde web-pagina's waarnaar verwezen werd kunnen wij niet aansprakelijk worden gesteld. Wij verklaren hiermee uitdrukkelijk, dat op het tijdstip van het tot stand brengen van de link geen illegale inhoud op de verbonden websites herkenbaar waren. Op de actuele en toekomstige vormgeving, de inhoud of de auteursrechten van de verbonden sites hebben wij geen invloed. Voor illegale, foute of onvolledige inhoud en vooral voor schade, die uit het aanklikken of niet aanklikken van zulke aangeboden informatie ontstaat, is alleen de aanbieder van de site verantwoordelijk, naar wie verwezen werd, niet degene, die enkel via links naar de bewuste publicaties verwijst.

Israëlkalender 2020

Men kan niet genoeg krijgen van de spectaculaire beelden uit het Heilige Land. Tevens een kort, toepasselijk woord uit de Bijbel. Een prachtig geschenk, waarmee u uzelf en anderen een heel jaar lang plezier doet.

formaat: 41,5 x 29,5 cm , bestel-nr. 348200, **EUR 10,00**

De nacht is ver gevorderd en de dag is nabijgekomen!

zaterdag 16 november 2019 • aanvang 14.00 uur

boekentafel • muziek en samenzang • koffie en thee

**Het Brandpunt te Doorn
Brandpuntkapel
Postweg 18**

Norbert Lieth